הפסח שיוציא אותך לחירות – פרשת השבוע צו

מאת: יוסי כץ
מרץ 25, 2023

איך חווים את החירות האישית, הטעימה של הגאולה בפסח באמת, ולא כחג עם זיכרון היסטורי? רבי נחמן נותן לנו את העצמה המושלמת לחוויה האדירה הזו!

בשבת זו, שנקראת שבת הגדול, נוהגים לקרוא בבית הכנסת את הגדת הפסח. עושים זאת זכר לנס גאולת מצרים שהתחילה בשבת שלפני יציאת מצרים. בנוסף לכך, אנו עושים על ידי זה הכנה לקריאת ההגדה בליל הסדר. למרות שבאמירת סדר ההגדה של שבת הגדול איננו מזכירים את המשפט הבא, כך סיכמו לנו חז”ל את התכלית של ליל הסדר: “בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים.”

פסח הוא יותר מחג זיכרון היסטורי, הוא שחזור וחידוש המציאות שהייתה אז. קיום מצוות הפסח הנכון אינו מסתכם בקריאת מילות ההגדה ועשיית פעולות מסוימות, אלא מהותו היא טעימה וחוויה של גאולה

וחירות אישית – “לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים”. לשמירת חג הפסח ומנהגיו יש כוח רוחני להעלות אותנו אל מעל הצמצומים הגשמיים של העולם הזה, מעל כל הדאגה, הפחד וריבוי הטרדות שלו.

אולי גם זה יעניין אתכם:

מלאך אחד מיני אלף

קחו גם אותי בחשבון

בגדים, הגיע הזמן לדבר על זה!

אדר ושבת זכור – אל תשכחו לעולם!

בגדים שעושים כבוד

ברומא תהיה יהודי

בגדי השאיפות ובגדי השבת

תאמין בעצמך!

למרות זאת, כל אחד יודע עד כמה מלחיץ יכול להיות התהליך של ניקיון הפסח, הקניות ושאר הכנות עד שסוף סוף אנו מוכנים לסדר פסח (בנוסף לכל מה שחווה כל העולם בימים אלה עם וירוס הקורונה). איך זה מסתדר עם מה שנאמר – שפסח הוא תהליך של שחרור וחירות אישית? יתכן שאנחנו מחמיצים כאן משהו? אולי יש משהו שאנו לא עושים נכון?

רבי נתן כותב: “כבר מבואר ב”לקוטי תנינא” (סימן מ”ד), שרבינו, זיכרונו לברכה, הזהיר מאוד לבלי להחמיר חומרות יתירות בשום דבר, כי ‘אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו’ (עבודה זרה ג.), ולא נתנה התורה למלאכי השרת (ברכות כה:)…”

קיום מצוות הפסח הנכון אינו מסתכם בקריאת מילות ההגדה ועשיית פעולות מסוימות, אלא מהותו היא טעימה וחוויה של גאולה וחירות אישית…

“…וגם בעניין החומרות יתירות בפסח לא היה מסכים כלל על המרבים לדקדק יותר מדי ונכנסים במרה שחורות גדולות. והאריך בשיחה זו א, כי איש אחד מאנשינו שאל לו, זיכרונו לברכה, שאלה אחת בעניין איזה

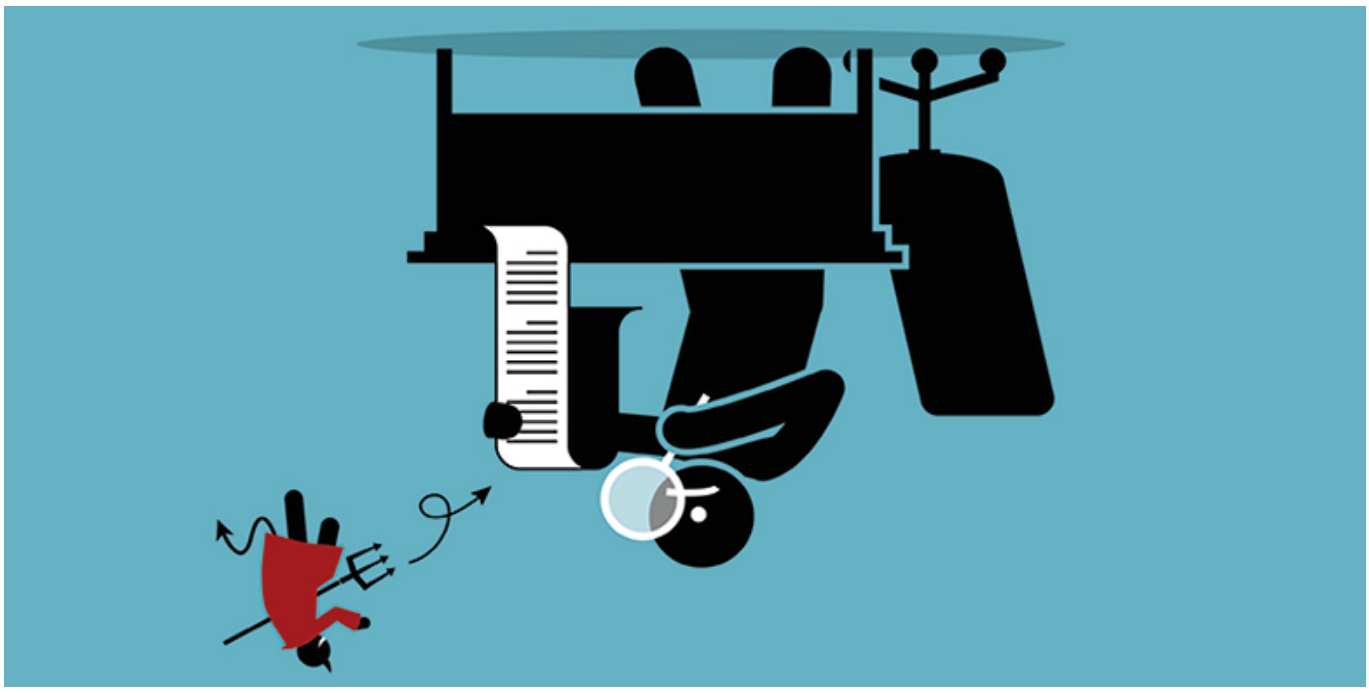

חומרה בפסח איך להתנהג . ואז התלוצץ ממנו מאוד . והרבה לדבר מעניין זה שאין צריכין לחפש אחר חומרות יתירות ושיגעון ובלבולים . ואמר שהוא בעצמו גם כן כבר היה שקוע בעניין זה מאוד שהיו עולים על דעתו חומרות יתירות מאוד ...

“...והאריך בשיחה זו הרבה אז , כי עיקר העבודה באמת הוא תמימות ופשיטות להרבות בתורה ותפילה ומעשים טובים בלי לחפש לחדש דווקא חומרות יתירות . ... והאריך בזה עוד . ואמר אז שאין שום דבר שיהיה חיוב בדווקא ואם לאו וכו ’ . רק אם יוכל יוכל , ואם לאו אונס רחמנא פטרה...” (שיחות הר ”ן רכה) .

הבעיה שלנו מתחילה כשאנחנו נתפסים בפרטים הקטנים ...

הבעיה שלנו היא שאנחנו כל כך נתפסים בכל הפרטים הקטנים של ההכנות לפסח, וגם כאשר סוף כל סוף מגיע רגע שבו היינו רוצים להתבונן בשביל מה כל המאמצים הללו , אנחנו כל כך עייפים ומתוחים , עד שאין לנו כוח לכלום . רבי נתן אמר פעם : אנשים שואלים – מניין ניקח על פסח? (ביטוי שפירושו – מהיכן ניקח כסף לכל הוצאות הפסח ? ואני אומר : על פסח יהיה (כלומר כולם יסתדרו ויקנו כל מה שצריך), אבל מניין לוקחים את הפסח עצמו ...?

רבי נחמן נותן לנו עצה עמוקה ופשוטה . לצאת ידי חובת כל הדקדוקים ופרטי הפרטים זה לא בידינו . העבודה שלנו היא לשמור על גדר ההלכה מבלי להיכנס מזה ללחץ מיותר , על ידי התייעצות עם מורה הוראה , ואז

נהיה פנויים להתרכז בשמחת החג ובמשמעות העמוקה שלו. כשננהג כך,
קיום המצוות יביא אותנו לתחושת החירות שחג הפסח נושא בכנפיו.
אמן!

(מבוסס על דברי רבי נחמן ורבי נתן מברסלב, שיחות הר"ן קל"ה).

כל שבוע אנחנו נהנים מעוד חידושים נפלאים על פרשת השבוע,
כנסו לכאן ותיהנו גם אתם!